Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
YVES BOT
esitatud 21. juulil 2011 [1 i]

Kohtuasi C-405/10

Staatsanwaltschaft Karlsruhe
versus
QB

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Amtsgericht Bruchsal (Saksamaa))

Keskkonnakaitse – Määrus (EÜ) nr 1013/2006 – Kontroll ohtlike jäätmete ja muude jäätmete saadetiste üle – Katalüsaatorite Liibanoni väljaveo keeld

Käesolev kohtuasi puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta

1. [2](muudetud komisjoni 15. aprilli 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 308/2009).[3]

2. Määrusega nr 1013/2006 sätestatakse liikmesriikidevahelistele ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistele ohtlike jäätmete ja muude jäätmete saadetistele kohaldatavad järelevalve- ja kontrollimenetlused.

3. Määruse nr 1013/2006 artikkel 37 sätestab eelkõige kolmandate riikidega konsulteerimise menetluse selleks, et saada teada, kuidas nad kavatsevad teatavaid jäätmeid käidelda. Kõnealustel riikidel on võimalus valida, kas kehtestada jäätmete väljaveo keeld nende territooriumile, sätestada eelneva kirjaliku teatamise ja nõusoleku menetlus või loobuda kontrollimenetluse sätestamisest.

4. Pärast kõnealustelt riikidelt vastuste saamist andis Euroopa Komisjon määruse (EÜ) nr 1418/2007[4] ning liigitas jäätmed vastuste alusel. Kolmele võimalusele, mis komisjon oli sätestanud määruses nr 1013/2006, lisati viimati nimetatud määrusega neljas liigitamise võimalus, st asjaomaste jäätmete saadetiste puhul muude kontrollimenetluste rakendamine vastavalt sihtriigi siseriiklikule õigusele.

5. Liibanoni puhul liigitas komisjon jäätmerühma B1120 kuuluvad jäätmed määruse nr 1418/2007 lisa veergudesse a ja d, mis vastavad vastavalt väljaveo keelule Liibanoni ja muude kontrollimenetluste rakendamisele sihtriigis.

1 Algkeel: prantsuse.

2 ELT L 190, lk 1.

3 ELT L 97, lk 8 (edaspidi „määrus nr 1013/2006”).

4 Komisjoni 29. novembri 2007. aasta määrus, milles käsitletakse teatavate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 III ja IIIA lisas loetletud jäätmete väljavedu taaskasutamise eesmärgil teatavatesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta (ELT L 316, lk 6), muudetud komisjoni 29. juuli 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 740/2008 (ELT L 201, lk 36; edaspidi „määrus nr 1418/2007”).

6. Käesoleva kohtuasja ese on kõnealune kahetine liigitamine. Amtsgericht Bruchsalil (Saksamaa) on kahtlusi nimetatud liigitamise tõlgendamise suhtes. Amtsgericht Bruchsal juurdleb selle üle, kas sellise liigitamise tagajärjel lihtsalt keelustatakse rühma B1120 kuuluvate jäätmete väljavedu Liibanoni või annab see siiski võimaluse neid jäätmeid välja vedada.

7. Esitan käesolevas ettepanekus põhjused, miks ma arvan, et määruse nr 1013/2006 artiklit 37 koostoimes määruse nr 1418/2007 lisaga tuleb tõlgendada nii, et rühma B1120 kuuluvate jäätmete väljavedu Liibanoni on keelatud.

I. Õiguslik raamistik

A. Baseli konventsioon

8. Ohtlike jäätmete üle piiri viimise ja kõrvaldamise konventsioon allkirjastati Baselis 22. märtsil 1989 ning see kiideti ühenduse nimel heaks nõukogu 1. veebruari 1993. aasta otsusega 93/98/EMÜ.[5]

9. Baseli konventsiooni eesmärk on kontrollida ohtlike jäätmete käitlemist rahvusvahelisel tasemel, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda. Eelkõige on selle eesmärk vähendada ohtlike jäätmete ja muude jäätmete üle piiri viimist.

10. Kõnealuse konventsiooni põhjendustes 1, 6–8 ja 10 on sätestatud:

„Mõistes ohtlike ja muude jäätmete ning nende üle piiri viimisega kaasnevat ohtu kahjustada inimese tervist ja keskkonda;

[…]

Täielikult tunnustades, et igal riigil on sõltumatu õigus keelata välismaalt ohtlike ja muude jäätmete sissevedu oma territooriumile ning nende kõrvaldamine seal;

Tõdedes ka suurenenud soovi keelata ohtlike jäätmete üle piiri viimine ja nende kõrvaldamine teistes riikides, eriti arengumaades;

Olles veendunud, et ohtlikud ja muud jäätmed tuleb kõrvaldada riigis, kus need on tekitatud, niivõrd kui nende käitlemine on keskkonnaohutu ja tõhus;

[…]

Leides, et tugevdatud kontroll ohtlike ja muude jäätmete üle piiri viimise üle ajendab neid keskkonnaohutult käitlema ja jäätmete üle piiri viimist vähendama."

11. Baseli konventsioon sätestab ka jäätmete klassifitseerimise vastavalt nende ohtlikkusele. Baseli konventsiooni artikli 1 lõike 1 punktide a ja b alusel mõistetakse ohtlike jäätmetena I lisas loetletud jäätmeid ning jäätmeid, mida ei ole selles loetelus, kuid mis on määratletud ohtlike jäätmetena või mida peetakse ohtlikeks jäätmeteks väljaveo-, sisseveo- või transiitriigi siseriiklikes õigusaktides.

12. Lisaks on kõnealuse konventsiooni I lisa punktis a märgitud, et konventsiooni IX lisas nimetatud jäätmeid ei mõisteta ohtlikena konventsiooni artikli 1 punkti a tähenduses.

5 EÜT L 39, lk 1; ELT eriväljaanne 11/18, lk 301; edaspidi „Baseli konventsioon".

13. Baseli konventsiooni IX lisas loetletud jäätmete hulka kuuluvad ammendunud katalüsaatorid, mis on loetletud koodi B1120 all.

B. Liidu õigus

1. Määrus nr 1013/2006

14. Määruse nr 1013/2006 põhjenduse 1 alusel on määruse põhieesmärk ja -komponent keskkonnakaitse.

15. Selleks kehtestatakse kõnealuses määruses menetlused ja kontrollimeetmed jäätmesaadetistele olenevalt eelkõige nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist ning veetavate jäätmete liigist.[6] Kehtestatud korra eesmärk on ka rakendada Baseli konventsioonist tulenevaid nõudeid[7] ning hõlmata Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) nõukogu otsus C(2001)107 (lõplik), millega vaadatakse üle otsus C(92)39 (lõplik) taaskasutamistoiminguteks ettenähtud jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta.[8]

16. Täpsemalt kohaldatakse määrust nr 1013/2006 ohtlike jäätmete üle piiri viimisele Euroopa Liidu liikmesriikide vahel, liidu ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmesriikide vahel, liidu ja OECD liikmesriikide vahel ning liidu ja Baseli konventsiooni osaliste kolmandate riikide vahel. Iga nimetatud saadetise liigi puhuks sätestab määrus konkreetse järelevalve- ja kontrollimenetluse.

17. Lisaks sätestab kõnealune määrus kolm jäätmete nimekirja vastavalt nende ohtlikkusele ning seega vastavalt nende puhul kohaldatavale kontrollimenetlusele. Kõnealuse määruse III lisas on sätestatud jäätmete nn roheline nimekiri. Põhimõtteliselt kohaldatakse nendele jäätmetele üksnes teavitamisega seotud üldnõudeid. Jäätmed, mille suhtes kohaldatakse kirjaliku etteteatamise ja nõusoleku menetlust, on loetletud määruse nr 1013/2006 IV lisas, mida nimetatakse jäätmete kollaseks nimekirjaks. Määruse V lisas loetletud jäätmed on jäätmed, mille suhtes kehtib ekspordikeeld.

18. Juhul kui tegemist on liidusisese jäätmesaadetisega, mis liigub kolmanda riigi kaudu või mitte, sätestab kõnealuse määruse artikkel 18, et rohelisse nimekirja kuuluvatel jäätmetel peab olema kaasas mitmesuguseid dokumente, milles on märgitud näiteks saatmist korraldava isiku nimi, saadetavate jäätmete tegelik kogus, samuti taaskasutuskoha kontaktandmed ning saadetist korraldava isiku ja jäätmete vastuvõtja vahel sõlmitud lepingu andmed.

19. Määruse nr 1013/2006 artikkel 35 omakorda sätestab eri ekspordimenetluse väljaveol EFTA riikidesse, mis on Baseli konventsiooni osalisriigid. Selle menetluse kohaselt kohaldatakse kõnealuse sätte kohaldamisalasse kuuluvatele jäätmesaadetistele lähteriigi ja sihtriigi pädevate asutuste vahelist kirjaliku etteteatamise ja nõusoleku menetlust.

20. Seoses jäätmete väljaveoga riikidesse, millele OECD otsust ei kohaldata ja mille hulka kuulub ka Liibanoni Vabariik, sätestavad määruse nr 1013/2006 artikli 36 lõike 1 punktid a ja f vastavalt, et liidust on keelatud välja vedada kõnealustes riikides taaskasutamiseks määratud ohtlikke jäätmeid, mida on nimetatud kõnealuse määruse V lisas, ning jäätmeid, mille sisseveo sihtriik on keelanud.

6 Vt kõnealuse määruse artikli 1 lõige 1.

7 Vt määruse nr 1013/2006 põhjendus 3.

8 Edaspidi „OECD otsus”.

21. Jäätmete osas, mis on loetletud eelkõige kõnealuse määruse III lisas, mis sisaldab Baseli konventsiooni IX lisas sätestatud loetelu ja mille hulka kuuluvad ka ammendunud katalüsaatorid, kohaldatakse erimenetlust väljaveol riikidesse, mille suhtes OECD otsust ei kohaldata, kui nende väljavedu ei ole juba määruse nr 1013/2006 artikli 36 alusel keelatud.

22. Kõnealuse määruse artikkel 37 sätestab esiteks, et komisjon saadab 20 päeva jooksul alates määruse jõustumisest kirjaliku taotluse igale riigile, millele OECD otsust ei kohaldata, selleks et saada neilt ühelt poolt kirjalik kinnitus selle kohta, et liidust võib jäätmeid asjaomasesse riiki taaskasutamiseks välja vedada, ja teiselt poolt selle kohta, millist võimalikku kontrollimenetlust nende jäätmete puhul sihtriigis rakendatakse.

23. Liidu seadusandja märgib, et igal riigil, millele OECD otsust ei kohaldata, peab olema võimalik valida järgmise kolme võimaluse vahel:

– väljaveo keeld;

– eelneva kirjaliku teatamise ja nõusoleku menetlus, nagu on kirjeldatud määruse nr 1013/2006 artiklis 35 või

– kontrollist loobumine sihtriigis.[9]

24. Seejärel peab komisjon andma määruse, milles on arvestatud kõiki saadud vastuseid.[10] Kui mõni riik ei ole saatnud määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõikes 1 nimetatud kinnitust või kui mõne riigiga ei ole mingil põhjusel ühendust võetud, võib põhimõtteliselt jäätmeid välja vedada tingimusel, et järgitakse eelneva kirjaliku teatamise ja nõusoleku menetlust, nagu on kirjeldatud kõnealuse määruse artiklis 35.[11]

2. Määrus nr 1418/2007

25. Pärast vastuste saamist riikidelt, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust, võttis komisjon vastavalt määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõikele 1 vastu määruse nr 1418/2007. Nagu mainitud, on viimati nimetatud määruse eesmärk kehtestada kontrollimenetlused, mis on seotud selliste jäätmete väljaveoga, mis on ette nähtud kõnealustes riikides taaskasutamiseks ja mille väljavedu ei ole määruse nr 1013/2006 artikli 36 kohaselt keelatud.[12]

26. Kuna teatavad kõnealused riigid teatasid oma vastustes kavatsusest järgida siseriikliku õiguse alusel kohaldatavaid kontrollimenetlusi, mis erinevad määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõikega 1 ettenähtuist,[13] lisas komisjon selle täiendava võimaluse neile, mis olid juba nimetatud sättes ette nähtud.

27. Seega sätestab määruse nr 1418/2007 lisa, et riigid, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust, võivad valida määruse nr 1013/2006 III lisas ja IIIA lisas nimetatud jäätmete puhul järgmiste võimaluste vahel:

– keeld;

– eelneva kirjaliku teatamise ja nõusoleku menetlus, nagu on kirjeldatud määruse nr 1013/2006 artiklis 35;

9 Vt kõnealuse määruse artikli 37 lõike 1 teise lõigu punktid a–c.

10 Vt kõnealuse määruse artikli 37 lõike 2 esimene lõik.

11 Vt kõnealuse määruse artikli 37 lõike 2 teine lõik.

12 Vt määruse nr 1418/2007 artikkel 1 ning põhjendused 1–3.

13 Vt määruse nr 1418/2007 põhjendus 6.

– kontrollist loobumine sihtriigis või

– muude kontrollimenetluste järgimine vastavalt sihtriigi siseriiklikule õigusele.

28. Lisaks on määruse nr 1418/2007 artiklis 1a märgitud, et juhul kui teatav riik täpsustab oma vastuses komisjoni kirjalikule taotlusele, mis on saadetud kooskõlas määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõike 1 esimese lõiguga, et ta ei keela teatavate jäätmesaadetiste vedu ega kohalda artiklis 35 kirjeldatud eelneva kirjaliku teatamise ja nõusoleku menetlust, tuleks selliste saadetiste suhtes kohaldada kõnealuse määruse artiklit 18 *mutatis mutandis*.

C. Siseriiklik õigus

29. Strafgesetzbuch'i (karistusseadustik) § 326 lõige 2 näeb ette kuni viieaastase vangistuse või rahatrahvi isikutele, kes keeldu rikkudes või vajalikku luba omamata veavad kõnealuse sätte lõikes 1 nimetatud jäätmed[14] kõnealuse seaduse reguleerimisalasse, kõnealuse seaduse reguleerimisalast välja või läbi kõnealuse seaduse reguleerimisala.

30. Strafgesetzbuch'i § 326 lõike 5 punkti 1 alusel juhul, kui teo toimepanija tegutseb ettevaatamatusest, on karistus kuni kolmeaastane vangistus või rahatrahv.

31. Lisaks sätestab Abfallverbringungsbußgeldverordnung'i (määrus jäätmeveo eest kohaldatava trahvi kohta) 18. novembri 2009. aasta redaktsiooni § 2, et seadusvastaselt tegutseb isik, kes määrust nr 1418/2007 rikkudes veab tahtlikult või ettevaatamatusest välja jäätmeid, mille väljavedu on kõnealuse määruse lisa alusel keelatud.

II. Vaidlus põhikohtuasjas

32. Saksa kodanik QB on Bruchsalis (Saksamaa) asuva äriühingu ALU-KAT GmbH juhataja. Äriühingu tegevus seisneb eelkõige selliste metallijäätmete nagu autokatalüsaatorid taaskasutamises ja kõrvaldamises.

33. QB saatis 2009. aasta 25. mai paiku 3794 ammendunud autokatalüsaatorit Rotterdami (Madalmaad). Katalüsaatorid pidi jäätmetena seejärel konteinerites lähetatama taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks äriühingule AWADA Company for General Trading, mis asub Liibanonis. Madalmaade toll pidas nimetatud katalüsaatorid kinni.

34. Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, et QB teadis, et katalüsaatorid kuuluvad Baseli konventsiooni IX lisa koodi B1120 alla, et need on kantud ka määruse nr 1418/2007 lisa veergu a ning et seega on nende vedu Liibanoni keelatud.

35. Staatsanwaltschaft Karlsruhe (Karlsruhe prokuratuur) heidab QB-le ette seda, et saates autokatalüsaatoreid Rotterdami eesmärgiga eksportida neid Liibanoni, on ta rikkunud Strafgesetzbuch'i § 326 lõiget 2 ja Abfallverbringungsbußgeldverordnung'i § 2 lõiget 1.

36. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et rühma B1120 kuuluvad jäätmed on küll kantud määruse nr 1418/2007 lisa veergu a, aga ühtlasi on need kantud ka sama lisa veergu d, mis näeb ette, et järgitakse muid kontrollimenetlusi vastavalt sihtriigi siseriiklikule õigusele.

14 Tegemist on nt jäätmetega, mis võivad sisaldada mürke või inimestele või loomadele ülekanduvate ohtlike haiguste tekitajaid või põhjustada nende teket või mis võivad oma laadi, struktuuri või koguse poolest pöördumatult reostada või muul viisil pöördumatult kahjustada veekogusid, õhku või pinnast või ohustada loomastikku või taimestikku (vt Strafgesetzbuch'i § 326 lõike 1 punkt 1 ja punkti 4 alapunktid a ja b).

37. Kuna Amtsgericht Bruchsalil tekkis kahtlus, kuidas tuleb tõlgendada määruse nr 1013/2006 artiklit 37 koostoimes määruse nr 1418/2008 lisaga, otsustas ta menetluse peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas […] määruse […] nr 1013/2006 artikli 37 sätteid koosmõjus […] määrusega […] nr 1418/2007 […] tuleb tõlgendada nii, et […] Baseli konventsiooni IX lisa jäätmerühma B1120 kuuluvate jäätmete väljavedu Liibanoni on keelatud?"

III. Kohtujuristi analüüs

38. Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma küsimusega sisuliselt teada, kas määruse nr 1013/2006 artiklit 37 koostoimes määruse nr 1418/2007 lisaga tuleb tõlgendada nii, et kategooriasse B1120 liigitatud jäätmete väljavedu Liibanoni on keelatud.

39. Eelotsusetaotluse esitanud kohtule põhjustab raskusi asjaolu, et määruse nr 1418/2007 lisas on rühma B1120 kuuluvad katalüsaatorid kantud nii kõnealuse lisa veergu a kui ka veergu d.

40. Kõnealuse lisa veergu a kandmine tähendab, et nimetatud jäätmete väljavedu on keelatud, samas kui lisa veergu d kandmine tähendab, et sihtriik rakendab jäätmesaadetise puhul eri kontrollimenetlust.

41. Küsimus on QB seisukohast oluline, kuna juhul kui rühma B1120 kuuluvate jäätmete saatmine Liibanoni ei ole keelatud, puudub Saksa karistusõiguse kohaselt karistatava süüteo koosseis.

42. Järgneva analüüsi käigus esitan põhjused, miks minu arvates on rühma B1120 kuuluvate jäätmete väljavedu Liibanoni keelatud.

43. Jäätmete kahetist liigitamist määruse nr 1418/2007 lisa veergudesse a ja d, mis näib teataval määral vastuoluline, saab selgitada asjaoluga, et kui komisjon palus riikidel, millele OECD otsust ei kohaldata, otsustada jäätmete liigitamise üle, märkisid teatavad riigid, et nad kavatsevad järgida siseriikliku õiguse alusel kohaldatavaid kontrollimenetlusi, mis erinevad määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõikega 1 ettenähtuist. [15]

44. Meenutagem, et nimetatud sätte alusel on kõnealustel riikidel võimalik jäätmesaadetiste puhul põhimõtteliselt valida kolme võimaluse vahel: jäätmete saatmise keeld, eelneva kirjaliku teatamise ja nõusoleku menetlus või kontrollist loobumine.

45. Liibanoni puhul nähtub komisjoni esitatud märkustest, et Liibanoni keskkonnaministeerium on 23. juuni 2007. aasta kirjaga saatnud tagasi täidetud küsimustiku, milles on rühma B1120 kuuluvate jäätmete puhul ära märgitud küsimustiku veerg 1, mis vastab määruse nr 1418/2007 lisa veerule a, st ekspordikeelule. [16]

46. Lisaks täpsustas Liibanoni keskkonnaministeerium kõnealuses kirjas, et Liibanoni pädevate ametiasutuste esitatud loetelu on üksnes selgitav, kuna jäätmete liigitamine Liibanonis võib erineda komisjoni kehtestatud liigitusest. [17]

15 Vt määruse nr 1418/2007 põhjendus 6.

16 Vt komisjoni märkuste punktid 4 ja 5. Vt ka Liibanoni keskkonnaministeeriumi kiri veebilehel http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2007/july/tradoc_135243.pdf.

17 Vt komisjoni märkuste punkt 6. Vt ka 16. joonealuses märkuses viidatud kiri, milles on öeldud:
„[…] due to the fact that […] Questionnaire [relating to Regulation (EC) N. 1013/2006] adopted a codification for waste that differs from adopted Lebanese National codification, the information contained in this questionnaire is provided for reference only. [The Ministry of Environment] does not assume any responsibility whatsoever in connection with or resulting from any error or omission in connection with or resulting from the gathering of data, findings and interpretation or use thereof by the European Commission or any third party."

47. Just nimetatud kiri andis komisjonile põhjuse lisada rühma B1120 kuuluvad jäätmed Liibanoni puhul ka määruse nr 1418/2007 lisa veergu d.[18]

48. Kuid kas see lisamine tähendab, et kõnealuseid jäätmeid võib vedada liidust välja Liibanoni?

49. Komisjon leiab, et kuna kõnealused jäätmed on kantud määruse nr 1418/2007 lisa veergu a, siis on nende väljavedu Liibanoni keelatud ning nende mainimine lisa veerus d ei mõjuta seda järeldust.

50. Olen samal arvamusel ning seda järgmistel põhjustel.

51. Nagu mainitud, on määruse nr 1013/2006 esmaeesmärk keskkonna kaitse. Sellega seoses on Euroopa Kohus 8. septembri 2009. aasta otsuses kohtuasjas komisjon *vs*. parlament ja nõukogu[19] täpsustanud, et nii eesmärgi kui ka sisu poolest taotletakse kõnealuse määrusega inimeste tervise ja keskkonna kaitset jäätmete riikidevahelise veo võimaliku kahjuliku mõju eest.[20] Selleks on liidu seadusandja vastavalt liikmesriikidele Baseli konventsiooni alusel kehtivatele kohustustele sätestanud liidusiseste ja ka kolmandatesse riikidesse veetavate jäätmesaadetiste kontrolli ja järelevalve süsteemi.

52. Meenutagem, et saadetistele liidu piirides otse või transiidina läbi kolmandate riikide ja saadetistele liidust EFTA riikidesse kohaldatakse määruse nr 1013/2006 II jaotise sätteid.[21] Mõlemal juhul peab jäätmeid saatev isik eelnevalt saatmisest teatama ning saama sihtkoha pädevatelt asutustelt nõusoleku.[22]

53. Jäätmete vedamisel riikidesse, millele OECD otsust ei kohaldata, kehtivad erinevad eeskirjad. Liidu seadusandja on näinud ette kõnealuste riikidega konsulteerimise menetluse, et saada teada nende kavatsused seoses määruse nr 1013/2006 III lisas nimetatud jäätmesaadetistega,[23] mille hulka kuuluvad ka katalüsaatorid.

54. Kõnealused riigid võivad eelkõige otsustada teatavate jäätmete väljaveo lihtsa keelu kasuks. See neile antud võimalus kajastab minu arvates nende sõltumatut õigust keelata välismaalt ohtlike ja muude jäätmete sissevedu oma territooriumile ning nende kõrvaldamine seal.[24]

55. Liibanoni keskkonnaministeerium väljendas seda õigust selgelt, kui ta komisjonile saadetud küsimustikus märkis, et rühma B1120 kuuluvate jäätmete vedu Liibanoni territooriumile on keelatud.[25]

56. Arvan, et alates hetkest, kui Liibanoni Vabariik on väljendanud tahet keelustada kõnealuste jäätmete sissevedu oma territooriumile, peab liit seda tahet austama ning ei või sätestada muid menetlusi.

57. Selles suhtes on nii määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõikes 3 kui ka määruse nr 1418/2007 artiklis 1a mainitud, et juhul kui teatav liikmesriik märgib oma vastuses komisjoni poolt vastavalt määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõikele 1 saadetud kirjalikule taotlusele, et ta ei keela teatavate jäätmesaadetiste vedu ega kohalda kõnealuse määruse artiklis 35 kirjeldatud eelneva kirjaliku teatamise

18 Vt komisjoni märkuste punkt 14.

19 Otsus kohtuasjas C-411/06 (EKL 2009, lk I-7585).

20 Punkt 62.

21 Vt kõnealuse määruse artikkel 3 ja artikli 35 lõige 1.

22 Vt kõnealuse määruse artikli 9 lõige 1.

23 Vt määruse artikkel 37 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2003. aasta ettepanek: määrus jäätmesaadetiste kohta (KOM(2003) 379 (lõplik)), seletuskirja punkti 4.2.6 lõige 5.

24 Vt Baseli konventsiooni põhjendus 6 ja määruse nr 1013/2006 põhjendus 9.

25 Vt 16. joonealuses märkuses viidatud kiri.

ja nõusoleku menetlust, siis kohaldatakse nende saadetiste suhtes kõnealuse määruse artiklit 18 *mutatis mutandis*. Ühtlasi kohaldatakse määruse nr 1013/2006 artikli 37 lõike 2 teise lõigu alusel juhul, kui riik ei ole teada andnud, milliseid menetlusi tuleb järgida jäätmesaadetiste veol tema territooriumile, kõnealuse määruse artiklis 35 kirjeldatud eelneva kirjaliku teatamise ja nõusoleku menetlust. [26]

58. See näitab, et liidul on võimalik määruse nr 1013/2006 artiklites 18 või 35 nimetatud menetlusi kohaldada üksnes juhul, kui sihtriik on valinud jäätmesaadetiste kontrollist loobumise või ei ole liidule oma kavatsustest teada andnud.

59. Käesolevas kohtuasjas ei ole aga tegemist sellise juhtumiga, kuna Liibanoni Vabariik on selgelt väljendanud tahet keelata rühma B1120 kuuluvate jäätmete sissevedu oma territooriumile.

60. Veeru d lisamine määruse nr 1418/2007 lisasse ei tohi kaasa tuua selle tahte eiramist.

61. Nagu juba mainitud, on kõnealuse määruse põhjenduses 6 selgitatud, et see lisamine on tingitud teatavate riikide antud vastusest, et nad kavatsevad järgida siseriikliku õiguse alusel kohaldatavaid kontrollimenetlusi, mis erinevad liidu seadusandja sätestatutest.

62. Lisaks selgitas komisjon Euroopa Kohtus esitatud märkustes, et kõnealuse lisa veerg d lisati seetõttu, et liit ei saa nõuda selliselt kolmandalt riigilt nagu Liibanoni Vabariik, et ta kontrolliks sissevedu või et ta sätestaks kõnealuste kontrollide üksikasjalikud eeskirjad, kui neid kontrolle teostatakse. [27] Samuti märgib komisjon, et Liibanoni keskkonnaministeerium on oma vastuses tehtud täpsustusega, et tema kasutatav jäätmete liigitus võib erineda liidu seadusandja sätestatust, soovinud juhtida liidus asuvate ettevõtjate tähelepanu võimalusele, et Liibanoni pädevad ametiasutused võivad keelata teatavate jäätmete sisseveo, ehkki liidu seadusandja kehtestatud liigitus nende sissevedu lubab. [28]

63. Seega juhul, kui selline kolmas riik nagu Liibanoni Vabariik on selgelt väljendanud rühma B1120 kuuluvate jäätmete oma territooriumile sisseveo keeldu, on kõnealuste jäätmete ühtlasi määruse nr 1418/2007 lisa veergu d kandmise eesmärk üksnes teavitada huvitatud isikuid asjaolust, et kõnealune riik on jätnud endale sõltumatu õiguse kehtestada liidu seadusandja sätestatutest erinevad jäätmesaadetiste kontrolli- ja järelevalvemenetlused, samuti õiguse keelata teatavate jäätmete sissevedu liidu õiguses kehtivast erineva liigituse alusel.

64. Juhin ka tähelepanu asjaolule, et Liibanoni puhul on kõik määruse nr 1418/2007 lisas loetletud jäätmed kantud lisaks veerule a või b ka veergu d. See näitab minu arvates selgelt, et veergu d kuulumine ei tähenda, et asjaomastele jäätmetele saaks kohaldada muud menetlust kui see, mille Liibanoni Vabariik on sõltumatult valinud. Vastupidine tõlgendamine tähendaks esiteks seda, et määruse nr 1013/2006 artiklis 37 sätestatud konsulteerimismenetlus muutuks täielikult tarbetuks, aga ühtlasi ja eelkõige seda, et eirataks kolmandate riikide sõltumatut õigust otsustada, milliseid menetlusi kohaldatakse nende territooriumile veetavatele jäätmesaadetistele.

65. Igatahes leian, et ka juhul, kui rühma B1120 kuuluvate jäätmete kahetine liigitus määruse nr 1418/2007 veergudesse a ja d jätaks kahtluse, millist menetlust järgida kõnealuste jäätmete veol Liibanoni, tuleneks määruse nr 1013/2006 eesmärgist kohustus valida lahendus, mis kõige paremini kaitseb inimeste tervist ja keskkonda.

26 Vt ka määruse nr 1418/2007 põhjendus 5.

27 Vt punkt 16.

28 *Idem.*

66. Meenutagem sellega seoses, et nii eesmärgi kui ka sisu poolest taotletakse kõnealuse määrusega inimeste tervise ja keskkonna kaitset jäätmete riikidevahelise veo võimaliku kahjuliku mõju eest.[29] See kehtib nii liidu puhul kui ka kolmandate riikide puhul, kuhu kõnealuseid jäätmeid liidust eksporditakse.[30]

67. Sellega seoses on Baseli konventsiooni osalisriigid deklareerinud, et nad mõistavad ohtlike ja muude jäätmetega ning nende üle piiri viimisega kaasnevat ohtu kahjustada inimeste tervist ja keskkonda ning on veendunud, et kõnealused jäätmed tuleb kõrvalda riigis, kus need on tekitatud, niivõrd kui nende käitlemine on keskkonnaohutu ja tõhus.[31] Samuti peaks jäätmete üle piiri viimise tugevdatud kontroll tooma kaasa üle piiri viimise vähenemise.[32]

68. Niisiis näib jäätmesaadetiste piiramine olevat eesmärk, mille abil saavutada tõhusam inimeste tervise ja keskkonna kaitse. Liidu seadusandja on seda soovi korranud ka määruse nr 1013/2006 põhjenduses 8.

69. Seega leian, et juhul kui teatavate jäätmete käitlemise suhtes on kahtlusi seetõttu, et need on liigitatud nii määruse nr 1418/2007 lisa veergu a kui ka veergu d, nagu käesolevas kohtuasjas, siis tuleb valida rangeim lahendus, mis võimaldab jäätmesaadetisi piirata, st väljaveo keeld. See lahendus võimaldab kõige paremini saavutada inimeste tervise ja keskkonna kaitse eesmärgi, mida taotletakse määrusega nr 1013/2006.

70. Kõiki neid asjaolusid arvesse võttes leian seega, et määruse nr 1013/2006 artiklit 37 koostoimes määruse nr 1418/2007 lisaga tuleb tõlgendada nii, et kategooriasse B1120 liigitatud jäätmete väljavedu Liibanoni on keelatud.

71. Lõpuks, et vastata kõikidele kohtuistungil tõstatatud küsimustele, märgin, et küsimust, kas eelnevalt analüüsitud sätted on piisavalt selged, et olla siseriikliku kriminaalõigusliku kvalifikatsiooni elementideks kooskõlas seaduslikkuse põhimõttega kriminaalõiguses, saab käesoleval juhul hinnata üksnes eelotsusetaotluse esitanud kohus.

72. Leian, et Euroopa Kohus ei ole pädev sellele küsimusele vastama.

IV. Ettepanek

73. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Amtsgericht Bruchsalile järgmiselt:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (muudetud komisjoni 15. aprilli 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 308/2009) artiklit 37 koostoimes komisjoni 29. novembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1418/2007 (milles käsitletakse teatavate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 III ja IIIA lisas loetletud jäätmete väljavedu taaskasutamise eesmärgil teatavatesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta) lisaga tuleb tõlgendada nii, et kategooriasse B1120 liigitatud jäätmete väljavedu Liibanoni on keelatud.

i — Sissejuhatavas osas ning punktides 32, 33, 34, 35 ja 41 esinev nimi asendati pärast anonüümseks muutmise taotlust tähtedega.

29 Eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* parlament ja nõukogu, punkt 62.

30 Vt 21. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-259/05: Omni Metal Service (EKL 2007, lk I-4945, punkt 30).

31 Vt Baseli konventsiooni põhjendused 1 ja 8.

32 Vt kõnealuse konventsiooni põhjendus 10.